Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 78666/2024

Auteur	:	Jacqueline van der Jagt
Domein	:	Sociaal
Team	:	Sociaal beleid
E-mail	:	Jacqueline.vanderJagt@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	G.V.I.C. van Heeswijk

Aan de leden van de gemeenteraad van Maashorst.

Onderwerp
Lokaal arbeidsmarktbeleid

Kennisnemen van
Contouren en tijdspad ontwikkelen lokaal arbeidsmarktbeleid

Inleiding
In het bestuursakkoord van 2022 “Samen bouwen we Maashorst” hebben we aangegeven wat we deze bestuursperiode willen realiseren in Maashorst. Als het gaat om de economie en arbeidsmarkt, zijn dat onder andere de volgende zaken: Een krachtig MKB; de meest aantrekkelijke toeristische gemeente van Brabant; een gezonde agrarische economie; kwalitatief goede bedrijventerreinen; bedrijvigheid in de kernen; een sterk netwerk van bedrijven, gemeenten en andere instellingen; goede bereikbaarheid van alle kernen; samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Nadat de harmonisatie was voltrokken, zijn we als jonge organisatie aan de slag gegaan met het realiseren van deze ambities, als onderdelen van een groter geheel. Halverwege de bestuursperiode (midtermreview) hebben we geconstateerd dat al veel van de doelen in het bestuursakkoord zijn bereikt.

Aan uw raad is de toezegging gedaan om eind 2024 een lokaal arbeidsmarktbeleid voor te leggen dat verder kijkt dan de huidige bestuursperiode. Het formuleren van dit beleid, dat we plaatsen binnen onze brede maatschappelijke opgaven, heeft echter meer tijd nodig.
In de kadernota 2025 hebben we aangegeven hoe we in de ‘tweede helft’ resultaat willen behalen, maar ook verder willen kijken, met de blik op de lange termijn (2050). Hoe ziet Maashorst er dan uit en wat voor gemeente willen we zijn? We hebben samen geconstateerd dat de huidige maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder krapte op de arbeidsmarkt, vragen om een andere manier van besturen en werken. Als gemeente willen we een faciliterende en stimulerende rol spelen en een ‘partner’ zijn in plaats van ‘verzorger’. We ondersteunen dat inwoners elkaar helpen, initiatieven nemen en naar elkaar omkijken. Samenredzaamheid en het bevorderen van positieve gezondheid staan centraal, evenals het ruimte geven aan ontwikkelingen die waarde toevoegen en innovatief zijn. Het initiatief daarvan hoeft niet altijd bij de gemeente te liggen.

In deze raadsinformatiebrief lichten we graag toe hoe we het lokaal arbeidsmarktbeleid willen ontwikkelen vanuit deze uitgangspunten en in welk tijdspad, zodat we voor de nieuwe bestuursperiode duidelijk hebben waar we aan willen werken om bij te dragen aan een goed werkende arbeidsmarkt.

Waarom lokaal arbeidsmarktbeleid?
De arbeidsmarkt is veel in beweging. Na een periode van relatief hoge werkloosheid, hebben we alweer wat jaren een krappe tot zeer krappe arbeidsmarkt die ons voor nieuwe uitdagingen stelt. Daarbij hebben verschillende (inter)nationale en regionale (economische) ontwikkelingen een grote invloed op de arbeidsmarkt. De transities (energie, voedsel-en landbouw, zorg etc) vragen om veel en anders geschoold personeel. Digitalisering en Artificial Intelligence (AI) bieden kansen maar zorgen ook voor andere behoeftes in de arbeidsmarkt. Klimaatveranderingen vragen om andere werk-en productievormen en gebruik van andere grondstoffen. Tot slot lopen we tegen grenzen aan wat betreft woningen, ruimte en energie.

De arbeidsmarkt begeeft zich veelal op regionaal en nationaal niveau, vraag en aanbod gaan over gemeentegrenzen heen. De arbeidsmarkt wordt zoals hierboven aangegeven beïnvloed door krachten waar we als gemeente beperkt grip op hebben. Niettemin willen we lokaal arbeidsmarktbeleid ontwikkelen, omdat een goed lopende arbeidsmarkt bijdraagt aan de economische vitaliteit van de gemeente. Daarbij menen we het verschil te kunnen maken, zowel lokaal als regionaal. Als Maashorst hebben we veel te bieden: een divers en sterk netwerk aan bedrijven en organisaties, veel mogelijkheden voor recreatie en natuurbeleving, en een prettig woon-en werkklimaat. We bevinden ons tussen drie stedelijke gebieden, in een regio waar op economisch terrein (o.a. Brainport Eindhoven), maar ook op andere terreinen, van alles gaande is. Dit biedt veel mogelijkheden, maar ook uitdagingen waar we voor worden gesteld.

We willen arbeidsmarktbeleid ontwikkelen dat bijdraagt aan oplossingen voor de huidige uitdagen van de arbeidsmarkt zoals deze hierboven worden aangegeven. Hierbij zijn de beleidskaders van de arbeidsmarktregio Noordoost Brabant Werkt belangrijke uitgangspunten voor ons, omdat regionaal al vele stappen in de goede richting zijn en worden gezet. Deze beleidskaders zijn: Leven lang ontwikkelen; Inspelen op transities; Talent behouden en aantrekken; Omgaan met crisis en krapte. Daarbij willen we duidelijk krijgen hoe we als Maashorst, vanuit onze eigen lokale kenmerken, verder en beter invulling kunnen geven aan deze kaders. We willen voortzetten en versterken waar we goed in zijn en waar we al op inzetten. Denk onder andere aan het aanwezige MKB, recreatie, zorg, de kringlooplandbouw, startups en innovatie, hybride leren en werken. Daarnaast willen we duidelijk krijgen op welke nieuwe punten onze stimulerende en faciliterende rol nodig is ter verbetering van de lokale arbeidsmarkt en economie. Zodat jong en oud hier graag blijft of komt werken en wonen, en de juiste bedrijven hier graag blijven of zich komen vestigen.

Fasering beleidsplan lokaal arbeidsmarktbeleid
Het ontwikkelen van het lokale arbeidsmarktbeleid heeft de volgende fasen:

1. We brengen in kaart wat er al ligt aan beleidstukken en beleidsanalyses met betrekking tot de arbeidsmarkt en het arbeidsmarktbeleid, op lokaal, regionaal en landelijk niveau (november-december 2024).

2. We maken verbinding met gemeentelijke beleidsstukken en beleidsdoelen van terreinen die de arbeidsmarkt beïnvloeden zoals economie, welzijn, onderwijs, ruimte. Denk onder andere aan vestigingsbeleid, inkoopbeleid (Social Return On Investment), transitie van de landbouw, maar ook aan kinderopvang, sterke sociale basis, en de verbinding met het vervolgonderwijs (mbo, hbo, wo). Intern ambtelijk overleg is hier onderdeel van. (december 2024 - maart 2025).

3. We gaan in gesprek met belangrijke regionale en lokale stakeholders (onder andere de ondernemersverenigingen, maatschappelijke organisaties, IBN, Campus Uden en Maashorst Academy) om knelpunten en inzichten op te halen die ons helpen om te komen tot een arbeidsmarktbeleid dat een structurele en positieve bijdrage levert aan de economische vitaliteit van onze gemeente en de positionering van Maashorst in de regio. (januari 2024-juli 2025).

Communicatie
Zoals hierboven aangegeven gaan we in gesprek met lokale en regionale stakeholders, om een gedragen lokaal arbeidsmarktbeleid te ontwikkelen.

Participatie
De ASD wordt in een vroeg stadium (november) bevraagd op hun behoefte om betrokken te worden bij de beleidsontwikkeling van het arbeidsmarktbeleid. Indien gewenst wordt haar zienswijze gevraagd in fase 3.

Vervolg
Fase 1 en 2: gereed kwartaal twee 2025
Fase 3: gereed kwartaal drie 2025
Het lokaal arbeidsmarktbeleid zal eind kwartaal drie 2025 aan u worden voorgelegd.

Maashorst, 12 november 2024
Burgemeester en wethouders van Maashorst

de secretaris,	de burgemeester,
{{Signer1}	{{Signer2}}
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas